

BUITENLAND

DE AMERIKAANSCH E TOER AUGUSTUS—SEPTEMBER 1926.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Op 3 Augustus gingen van Hasselt en ondergeteekende sloop naar New-York, waar wij de 14e zonder eenige wederwaardigheden arriveerden. Opgewacht door *Dr. H. L. Wheeler*, de voorzitter van de Commissie voor de buitenlandsche bemoeiingen, voorzitter ook van het Comité voor de Clinics en in Europa welbekend als een van de Amerikaansche afgevaardigden in de Executive Council van de F. D. I.

Niet alleen dat hij zich gedurende ons verblijf te New-York een onbetaalbaar gastheer toonde, ook de andere nationaliteiten, zoowel Belgen, Engelschen, Franschen, Duitschers enz. stond hij bij alle soort moeilijkheden (als douanemisère etc.) trouw terzijde, hetgeen voor diegenen die tentoonstellingsobjecten met zich voerden en daar nogal last mee hadden, niet geringe gemakken heeft opgeleverd.

Behalve dat wij ons kweten van de taak om de belangrijkste instellingen van „the biggest town of the world” in oogenschouw te nemen (sinds de jaren, dat wij Aardrijkskunde leerden schijnt Londen overvleugeld te zijn) bezochten wij ook een vergadering van het Orthodontisten Congres, dat in het fraaie Commodore Hotel gehouden werd en waarvoor groote belangstelling was, niet alleen van Amerikaansche, doch ook van Europeesche zijde, zoodat de kopstukken der orthodontie hier bijeen waren om hunne wel zeer verschillende inzichten te bediscussieeren.

Dat zij het eens geworden zijn wagen wij te betwijfelen, maar ontegenzeggelijk was er veel belangrijks te hooren en te zien (demonstraties) terwijl een uitgebreide tentoonstelling van speciale orthodontische installaties en apparaten ons deden beseffen hoe zeer deze wetenschap streeft naar onafhankelijkheid en hoever zij daar sinds den oorlog reeds mee gevorderd is.

Voor Amerika kan men wel zeggen dat zij — althans in de groote steden — dif doel reeds bereikt heeft.

Ook werden wij in de gelegenheid gesteld een bezoek te brengen aan New-York Dental College, dat onder leiding staat van *Dr. Jackson* en waarover weinig bijzonders te zeggen valt.

Na een verblijf van vijf dagen in deze vermoeiend drukke, voor ons zeer weinig interessante en wel zeer leelijke wereldstad, waar alleen de temperatuur medelijden met ons had, evenals later in Philadelphia (vijf weken lang had er een hittegolf geheerscht, waar een Europeaan zich slechts een flauwe voorstelling van kan maken) trokken wij naar de „City of brotherly Love” die de F. D. I. had uitgenoodigd het Congres binnen hare muren te houden, doch merkwaardigerwijze officieel van hare pl.m. 15000 gasten niet de minste notitie genomen heeft.

Wij persoonlijk waren daar gasten van *Dr. Charles R. Turner*, die de traditie der Amerikaansche hospitaaliteit op een wijze hoog wist te houden, die ons bijna verlegen maakte en die, als voorzitter van het „Local Committee” alle bewijzen gegeven heeft dat Philadelphia niet ten onrechte de eere naam voert, hierboven vermeld.

Het werk door de collega's in Philadelphia verricht om de moeilijkheden van het verblijf van zóóvele gasten te boven te komen en voorts voor avondprogramma's te zorgen, die de stemming er in moesten houden, is boven iederen lof verheven. Degenen, die zich met soortgelijken arbeid in het klein wel eens bezig hebben gehouden, konden een flauwen indruk krijgen van hetgeen daaraan vooraf heeft moeten gaan en voor de anderen diene het feit dat een *jaar lang* drie of viermaal *per week* door de verschillende commissies werd vergaderd als een illustratie van de moeite die men zich daar voor het goede doel getroost heeft.

Onze eerste gang was naar het wereldberoemde „Evans Institute” waarvan *Dr. Turner* de „Dean” is als opvolger van *Dr. Edward C. Kirk* en dat door zijn fraaie architectuur, zoowel als door zijn practische indeeling voor den arbeid der ongeveer vijfhonderd studenten, in hooge mate onze bewondering opwekte.

In de week aan het Congres voorafgaande werden door de vooraanstaande Collega's uit Philadelphia in dit Instituut voor de buitenlanders kosteloos „clinics” gehouden over het geheele gebied der tandheelkunde, waarvan velen een dankbaar gebruik hebben gemaakt.

Ook waren wij in de gelegenheid daar een vergadering bij te wonen van de Vereeniging van „Dental Assistants”, dat wil dus zeggen van de jonge dames die den tandarts in de praktijk behulpzaam zijn. Sinds eenige jaren hebben deze op initiatief van de tegenwoordige presidente *Mrs. Southard*, een organisatie

gesticht die thans reeds alle staten van Amerika omvat, zoodat eenige honderden leden uit alle oorden des lands te Philadelphia tezamen waren gekomen om de jaarvergadering bij te wonen.

De Vereeniging beoogt om naast de z.g. „dental hygienist” een opleiding te bevorderen van de „dental assistant”, zoodat het grootst mogelijk nuttig effect voor den tandarts zal worden verkregen, hetgeen niet alleen deze, maar ten slotte ook de „assistant” ten goede zal komen, zoowel in hare maatschappelijke positie als wat betreft de lust en liefde voor haar werk.

En wie de voortreffelijke openingsrede van de presidente hoorde, zal zonder twijfel toestemmen dat daar een zeer nuttig werk wordt verricht, dat naar wij hopen binnen niet te langen tijd ook naar Europa zal worden overgebracht.

Op de hoogte van de aanwezigheid der beide Hollanders, werd een van ons verzocht, volgens Amerikaansche gewoonte, iets in het midden te willen brengen, welk verzoek door *van Hasselt* werd beantwoord met een improvisatie, waarover ik verder maar niet meer zal zeggen, dan dat zij hem een donderende ovatie bezorgde van de vele meer en minder liefvallige leden van de schoone sekse daar aanwezig.

Zóó populair was Holland plotseling geworden, dat een uitnoodiging voor de officieele lunch die de driedaagsche vergadering besloot, niet kon worden afgeslagen, een lunch die overigens door de aanwezigheid van *C. N. Johnson, Edmund C. Kells, Arthur Black, H. L. Wheeler* en verscheidene andere zeer bekende sprekers werd opgeluisterd en waar natuurlijk opnieuw gesproken moest worden, waarbij onze regeeringsvertegenwoordiger wederom door de meest geniale inspiraties bevangen werd. Dat schrijver dezes, naast vele andere kwaliteiten, daar door een Amerikaansch collega werd geïntroduceerd als „de hoofdredacteur van een der grootste tandheelkundige tijdschriften van de wereld” moge gelden als een van de vele bewijzen, hoe angstvallig men zich aan de andere zijde van den „herring pond” voor iedere overdrijving weet te behoeden!

Een andere gang, die ieder tandheelkundig bezoeker van Philadelphia ongetwijfeld zal maken, was een bezoek aan *S. S. White*, waar wij in de kamer van *Dr. Edward C. Kirk*, een der tegenwoordige presidenten, vele bekende en bevriende gezichten uit Europa troffen.

Zeer tot ons leedwezen was tijdsgebrek de oorzaak, dat een bezoek aan de fabrieken achterwege moest blijven.

Intusschen waren de verschillende bestuursleden der *F. D. I.* gearriveerd, met uitzondering van *Dr. George Villain*, die, terwijl hij zooveel voor de voorbereiding heeft gedaan, op het

laatste oogenblik door familieomstandigheden verhinderd was te komen, en werd onmiddellijk aangevangen met het vele voorbereidende werk dat vóór de opening van het Congres nog zijn beslag moest krijgen.

Zondagavond 22 Augustus begon het officieele gedeelte met een receptie in Hotel Bellevue Stratford, waar men de gelegenheid had kennis te maken en te hernieuwen, waar de noodige instructies voor de volgende dagen gegeven werden en waar wij ook de Hollandsche Kolonie troffen, twintig man sterk en opgewekt gearriveerd na een voorspoedige reis per „Volendam”.

Maandagmorgen ving aan met de eerste officieele bijeenkomst van de F. D. I. waarbij alle dossiers werden overgedragen aan het Congres Bestuur en de Federatie zich terugtrok, om eerst bij de slotzitting weer te herrijzen. Vervolgens was er voor sprekers gelegenheid om kennis te maken met de bestuursleden der verschillende Secties en zich van den gang van zaken op de hoogte te stellen, waarna onmiddellijk de eerste Sectievergaderingen begonnen en de tentoonstellingen voor bezoek gereed waren.

Het feit dat dit alles in één gebouw was ondergebracht — met uitzondering van de Sectie voor Mondhygiëne die in een ander gebouw heel dichtbij vergaderde — was stellig een zéér groot voordeel en een niet te onderschatten gemak.

Men had echter niet voorzien dat de provisorisch gebouwde kamers, naast elkaar gelegen, zóó gehoorig waren dat dit in hooge mate hinderlijk was voor den goeden gang van zaken en ongetwijfeld afbreuk heeft gedaan aan de sectievergaderingen. Ofschoon men onmiddellijk heeft getracht hier verbetering in te brengen is dit euvel slechts zeer betrekkelijk verholpen kunnen worden en is dit een der zwakste plekken der Congresorganisatie geweest.

Voor wie zich afvraagt hoe men al die duizende bezoekers hanteerde, diene de mededeeling dat er wel een kleine vijftien-duizend ingeschrevenen waren, doch dat daarvan vermoedelijk slechts een vijfde gedeelte tegelijkertijd aanwezig was, zoodat, verdeeld over 15 secties en over het groote tentoonstellings-terrein, zelfs van *volte* ternauwernood sprake was.

De Sectievergaderingen waren over het algemeen matig bezocht, terwijl een belangrijk aantal op het programma vermelde sprekers schitterde door afwezigheid.

Van de aanwezige Hollanders heeft *Bruske* eenige voordrachten gehouden in de Sectie voor Mondhygiëne, van *Hasselt* heeft namens *Switters* een lezing gehouden in de Sectie voor Conserveerende Tandheelkunde, terwijl ondergeteekende de Onderwijs-

sectie met zijn inzichten over een internationaal onderwijs-programma verblijd heeft.

In deze laatste Sectie was gelegenheid op te merken dat alle argumenten die wij hier te lande pro en contra gehoord hebben, ook daar met denzelfden ijver worden aangevallen en verdedigd!

Mej. Schuiringa en *Collega Edel*, die verhinderd waren persoonlijk te verschijnen hadden hunne voordrachten resp. over obturatoren en regulatiebanden ingezonden bij de secretarissen der betreffende Secties, zoodat deze vermoedelijk in de Handelingen zullen worden opgenomen.

De laatste dag van het Congres (Vrijdag) was bestemd voor demonstraties. Het aantal demonstratoren was echter zóó groot en een en ander was zóó weinig overzichtelijk dat het nuttig effect, althans voor niet Amerikanen, vermoedelijk zeer gering geweest is. Ook hier schaadde het te veel, hoewel men alweer de organisatie bewonderen moest die dit alles in den korten beschikbaren tijd in goede orde had weten klaar te krijgen.

Het „gezellige” gedeelte van het programma was 's Maandags ingezet met het banquet door de Amerikaansche Regeering aangeboden aan de officieele vertegenwoordigers der aanwezige landen en aan de Bestuurs en eereleden van het Congres. Voor Holland waren dit de heeren: *de Boer, Bruske, Coebergh, v. Hasselt, Lind, van Loon, Nord en Switters*, waarvan alleen Bruske, v. Hasselt en ondergeteekende aanwezig waren.

Na dezen maaltijd — als alle andere besproeid met fonkelend ijswater — die in de mooie balzaal van Bellevue Stratford en door de toiletten der dames een fraaien aanblik bood, begon de *officieele* opening in de vlakbij gelegen „Academy of Music”, de wereldberoemde Concertzaal, ten onzent welbekend door de successen daar door Mengelberg gevierd, waarbij de officieele personen op het tooneel werden „opgesteld” door de hand van den „regisseur”, den president van het Congres *Dr. W. H. G. Logan*, die met veldheersblik, met groot gezag en tevens met beminnelijkheid het geheele Congres heeft geleid. De groote roep die van hem uitging als uitmuntend leider en organisator heeft hij ten volle gestand gedaan en vooral zij, die hem nu en dan van nabij in dezen arbeid hebben kunnen gadeslaan, waren vol bewondering, zoowel voor het talent waarmede hij moeilijke paden effende als voor de zorg waarmede grootere en kleinere klachten uit den weg werden geholpen.

Erkend dient te worden dat hij een wel zeer trouwe hulp had aan den secretaris *Dr. Otto U. King*, die als permanent-secretaris van de „American Dental Association” volkomen thuis was in de organisatie van groote bijeenkomsten en wiens alom

tegenwoordigheid oorzaak werd dat het leek alsof het vanzelf ging en het eigenlijk een eenvoudig kunstje was; het grootste compliment dat men de leiding maken kan.

Hetgeen niet wegneemt dat de „regie” hier en daar te kort schoot; zoo o.a. hij bovengemelde opening.

Twee en veertig landen waren officieel vertegenwoordigd, terwijl *alle* Amerikaansche Staten — leden van de American Dental Association — eveneens op het tooneel aanwezig waren.

Zij *allen* moesten spreken en dit, gevoegd bij het feit dat er speeches van een viertal autoriteiten aan vooraf gingen, had een ieder volgens een eenvoudig rekensommetje kunnen doen begrijpen, dat, hoe kort men ook zou wezen, het geheel een lange en wat het ergste is, vervelende vertooring moest worden.

Luisterde men in den beginne met aandacht en werden de sprekers met applaus beloond, langzaam maar zeker werd de zaal onrustig, en kregen degenen, die het kort maakten een ovatie, die culmineerde op het moment dat de afgevaardigde van Zwitserland opstond en met beminnelijken glimlach zei: Monsieur le président „Merci!”

Den volgenden dag werd echter de schade ingehaald. Een geanimeerd Congressdiner werd besloten met een bal, aangeboden door de „Dental profession of Philadelphia”, terwijl Woensdagavond goochelaars, danseurs en zangers de aanwezigen bezig hielden, die toen gasten waren van de „American Dental Association”.

Donderdagmiddag brachten speciale treinen de Congressisten naar Atlantic City, de beroemde Amerikaansche badplaats, waarvan, naar vluchtige taxatie, de beroemdheid ten deele gezocht moet worden in een tientallen kilometers lange boulevard, waar tegen schemertijd de niets vermoedende vreemdeling het slachtoffer wordt van de aanvallen van legio muskieten, die het verblijf tot een zeer betrekkelijk genoeg maken, dat zelfs door het voortbewegen in door negers geduwde rolstoelen, niet is te verbeteren.

Verder waren er gedurende de Congresdagen talrijke „round the table” luncheons, als: orthodontic lunch, Hygiëne lunch, periodontia lunch, waar kleine groepen deze en dergelijke onderwerpen al etende bediscussieerden.

De laatste middag bracht nog een andere plechtigheid: het verleen van een doctoraat honoris causa door de Universiteit van Pennsylvania aan de heeren F. Aguilar (Madrid), W. Guy (Edinburgh), W. Gilmour (Liverpool), E. Jessen (Bazel) en H. Prinz (Philadelphia), met welke eervolle en welverdiende onderscheiding men deze collega's kon gelukwenschen tijdens een

DINNER IN HONOR OF
DISTINGUISHED GUESTS FROM OTHER LANDS
BY
DR. TRUMAN WILLIAM BROPHY
AUGUST 13, 1926 CONGRESS HOTEL

MUFFMANN & FABRY
CHICAGO
24-2417

receptie na afloop door de tandheekkundige faculteit aangeboden.

's Avonds had de slotzitting van het Congres plaats, voorafgegaan door een vergadering van het Organisatie Comité met het Bestuur der F. D. I. Ook hier bleef „de regie” in gebreke, het programma was onvoldoende voorbereid, met het gevolg dat plechtigheid en voldoende auditorium verre te zoeken was.

In deze slotzitting werd de uitnoodiging aanvaard in 1931 te Parijs bijeen te komen en werden tevens de gewijzigde reglementen der F. D. I. aangenomen.

Vervolgens kwam aan de orde de vergadering van de Executive Council der F. D. I. onder het nieuwe reglement, dat o.a. deze bepaling bevat dat Holland voortaan in plaats van één, twee afgevaardigden zal hebben in de E. C.

Aan de orde was het verkiezen van een nieuw Bestuur.

Bij acclamatie werden benoemd tot Eerevoorzitter: *Dr. Truman Brophy* (Chicago), tot voorzitter: *Dr. Florestan Aguilar* (Madrid), tot secretaris: *George Villain* (Parijs), tot penningmeester: *A. L. J. C. van Hasselt* (den Haag), tot vice-voorzitters: *Dr. W. Guy* (Edinburgh), *Dr. W. H. G. Logan* (Chicago), *Dr. M. Roy* (Parijs), *Dr. Schaeffer Stuckert* (Frankfort a. M.), *Dr. H. L. Wheeler* (New-York), tot adjunct secretarissen: *A. Joachim* (Brussel), *Dr. O. U. King* (Chicago) en *Ch. F. L. Nord* (den Haag).

Ten slotte werd de eerstvolgende vergadering der F. D. I. bepaald te *Kopenhagen 1927*, waarna afscheid werd genomen van de vrienden in Philadelphia en 's nachts per extra trein de rondtoer van een 200 tal Europeanen een aanvang nam die ons 's morgens in *Washington* bracht, waar de dag besteed werd met het bezoeken en bezichtigen van de voornaamste bezienswaardigheden en er alle gelegenheid was de schoonheid van deze zeer on-Amerikaansche stad te bewonderen.

De Zondag werd doorgebracht in *Pittsburgh*, het Amerikaansch Centrum van de ijzer en staal nijverheid, waar *Dr. Friesell*, dean van Pittsburgh Dental College, ons verwelkomde.

Ook hier bezichtiging der stad en bezoek aan het Instituut, dat binnen zeer korten tijd een der grootste van Amerika geworden is en naar wij van welingelichte zijde vernamen ook zeer hoog aangeschreven staat. Plannen zijn gereed om de oude gebouwen door een fraai nieuw te vervangen.

's Avonds werd ons door de plaatselijke Collega's een banquet aangeboden, waar vele vriendelijke woorden werden gewisseld.

Maandagmorgen arriveerden wij voor een tweedaagsch verblijf in Chicago, de prachtig gelegen millioenenstad aan het Michiganmeer, opgewacht door *Dr. Brophy* en *Dr. Logan* en waar ons

onmiddellijk bleek dat uitgebreide maatregelen waren genomen om voor een grandiose ontvangst te zorgen. Reeds vaak had men ons verzekerd dat de groote stad van het Midden Westen een speciale roep had van gastvrijheid en organisatie talent en inderdaad wij mochten aan den lijve ervaren dat men daar niets te veel van had verteld.

De beide dagen waren zoo productief mogelijk ingedeeld om ons in de korte spanne tijds zooveel mogelijk te laten zien, terwijl ook evenals in Philadelphia aan de dames was gedacht, wanneer de heeren tandheelkundig werden beziggehouden.

In het prachtige Lincolnpark bevindt zich, naast de standbeelden van vele beroemde mannen, een zeer fraai bronzen beeld van *G. V. Black* en de aanwezige Hollanders hebben de nagedachtenis van dezen grooten voorganger geëerd door een bloemenhulde waarbij *Sanders* eenige toepasselijke woorden heeft gesproken.

Verder bezochten wij o.m. het Chicago Dental College, waarvan *Dr. Logan* „dean” is en het reusachtige nieuwe gebouw van de „North-Western University” dat onder leiding staat van *Dr. Arthur Black*, zoon van *G. V. Black*, waarvan men een afbeelding in het vorige nummer van dit Tijdschrift heeft kunnen aanschouwen.

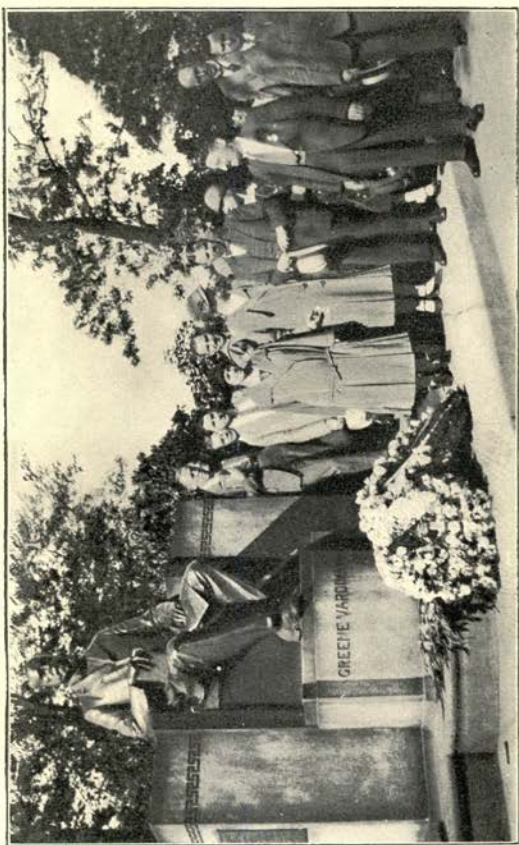
De eerste avond waren alle Europeanen met hunne dames de gasten van *Dr. Truman W. Brophy*, de grijze eere-voorzitter van de F. D. I., zoodat een 200-tal personen deelnamen aan het gezellige banquet, waar het gesproken woord werd afgewisseld met muziek en zang.

De volgende avond bood de Chicago Dental Society een diner aan en wanneer men weet dat Chicago tweeduizend tandartsen herbergt, zal het geen verwondering wekken dat er ruim 800 deelnemers waren, die de gelegenheid niet wilden laten voorbijgaan om met hun Europeesche Confrères kennis te maken.

Dr. Aguilar — sprekende als voorzitter van de F. D. I. namens alle vreemde delegaties — overhandigde met een hartelijke toespraak een fraai bronzenbeeld aan den Congresvoorzitter, *Dr. Logan*, als een blijk van dankbaarheid der overzeesche gasten voor al hetgeen men in Amerika gedaan had om hen het verblijf zoo aangenaam en leerrijk mogelijk te maken.

Laat in den avond stond onze trein weer gereed en werden wij, uitgeleid door onze gastheeren, verder gevoerd om den volgende morgen te Detroit te arriveeren.

Na een bezoek aan de Fordfabrieken werden wij gebracht naar de reusachtige fabriek van *Parke Davis*, de wereldberoemde bereiders van medicamenten, tandpasta's etc. waar ons een lunch

Bij het standbeeld van Black.

werd aangeboden en het geweldige complex van gebouwen in oogenschouw genomen werd.

Jammer genoeg was voor al deze bezoeken uit den aard der zaak niet zóó veel tijd disponibel als wij wel gewenscht zouden hebben en moest dus met een vluchtigen indruk worden volstaan.

Vervolgens was aan de orde een bezichtiging van de den tandarts niet minder bekende fabrieken van *Kerr*, waar wij o.m. de beroemde broaches en nog velerlei andere instrumenten zagen vervaardigen en althans een indruk kregen van de accuratesse, noodzakelijk om te voldoen aan de hooge eischen die wij gewend zijn aan deze fabrikaten te stellen.

's Avonds was het ditmaal de „Detroit Dental Society” die ons het avondmaal aanbod en alweer voerde ons na afloop de trein verder, ditmaal naar de Niagarafalls, waar geconstateerd kon worden dat Amerika inderdaad kans heeft gezien — naast alle mogelijke andere „biggest things of the world” — ook „the biggest fall of the world” nog juist op haar grens te herbergen.

Slechts een halve dag was ons hier gegund en 's middags waren wij alweer in Rochester, aan het station verwelkomd door vele plaatselijke collega's die ons in hunne auto's brachten naar de University en vervolgens natuurlijk naar de „Rochester Dental Dispensary”, de beroemde schenking van den heer Eastman, het schitterende gebouw, uitsluitend gewijd aan de behandeling der schoolkinderen.

Op dezen tocht werden onze auto's evenals in verschillende andere steden begeleid door politie per motorfiets, die den weg vrij hielden om ons de gelegenheid te geven zonder oponthoud aaneen gesloten te kunnen doorrijden, de hoogste eer die een Amerikaansche stad hare gasten bewijzen kan.

In de „Dispensary” was behalve de directeur *Dr. Harvey J. Burkhardt*, ook de burgemeester aanwezig, die ons een hartelijk welkom toeriep en ons veel goeds vertelde van zijn stad, die hij ons dringend als woonplaats aanbeval. Het gezelschap was de gast van den heer en mevrouw Burkhardt, zoodat in een der zalen een welverzorgde tea gereed stond en onze gastheeren alleen betreurden, dat de tijd zoo krap was toegemeten, omdat een paar uur later de reis opnieuw werd voortgezet in de richting van Boston, waar de laatste dag zou worden doorgebracht.

Deze — meest Europeesche — stad van Amerika, trots op haar voor dit werelddeel oude cultuur (het bezit o.m. de oudste Universiteit en een zeer beroemde bibliotheek) was een bezichtiging overwaard.

Natuurlijk stond op het program een bezoek aan de „Forsyth

Dispensary", een waardig pendant van die in Rochester, waar *Dr. de Witt Cross* den scepter zwaait en waarover zooveel te vertellen valt, dat wij hopen dat hierover te gelegenertijd van bevoegde zijde uitvoerige mededeelingen zullen volgen.

De laatste avond zag ons wederom aan een banquet vereenigd, nu als gasten van de „Boston Dental Society” en voor het laatst kwam de rij van speeches weder los, die bij een Amerikaansch diner nu eenmaal even onvermijdelijk zijn als het beproefde ijswater.

Een woord van hulde mag niet onthouden worden aan diegenen onder de Europeanen, die avond aan avond in een vreemde taal hunne „stories” bij de hand moesten hebben, gezien

Dr. C. R. TURNER

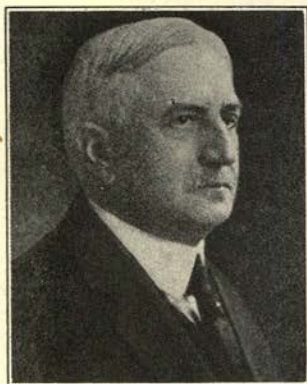
Dr. O. U. KING

vooral het feit dat zij fatsoenshalve niet eens een keer in herhaling konden treden. Voor Holland was het voornamelijk *van Hasselt* die deze reis gedwongen was alle vroegere records met glans te slaan!

Na een zeer hartelijk afscheid van vele Amerikaansche vrienden, was het uur van vertrek daar en kwamen wij 4 September wederom te New-York om aan boord van de „Nieuw Amsterdam” den tocht naar het vaderland te aanvaarden, en te trachten den chaos van indrukken in dit groote en merkwaardige land opgedaan, naar beste weten te verwerken.

Gemakkelijk was dit niet, omdat het tempo dermate „Amerikaansch” geweest was, dat zelfs de meest voortvarende Europeër af en toe behoefte had om even stil te staan en naar zijn adem te zoeken.

Intusschen, gezegd kan worden dat het geheel in de beste orde is verlopen, dat de stemming overal uitmuntend is geweest, niet het minst onder de Hollanders onderling en dat diegenen die zich voor oogen hebben gehouden dat men reisde in een

Dr. H. J. BURKHARDT

Dr. H. L. WHEELER

Dr. DE WITT CROSS

wereld, waar veelal andere opvattingen, andere manieren en andere mentaliteit heerschen dan in ons aloude Europa, veel hebben gezien en ervaren wat zij niet gaarne gemist zouden hebben.

Het was inderdaad niet altijd voor een ieder even eenvoudig

om aanslagen op sommige ons dierbare tradities in een vaak benauwende warmte met dezelfde gelijkmatigheid te ondergaan; zoo is bijvoorbeeld de sensatie om na een vermoeiende morgen op een heeten dag genoodzaakt te zijn een „quick luncheon” te gebruiken niet van den meest prettigen aard.

In plaats n.l. van in een gemakkelijke stoel een smakelijk maal geserveerd te krijgen, moet men dan in een queue staan, een presenteerblad bemachtigen en al wandelende mes, vork, lepels en de begeerde etens- en drinkenswaar op dit voorwerp stapelen, om dan met de handigheid van een geroutineerde kelner, door een volle zaal te jongleeren tot ergens een zitplaats veroverd is.

Een foto van de verschillende nationaliteiten, bezig met deze eenigszins ongewone plechtigheid, zou een belangwekkende bijdrage hebben kunnen zijn voor internationale psychologische studies!

Maar — al doende leert men — en zoo kregen wij op den duur de meeste Amerikaansche methoden heel aardig te pakken, al dient erkend te worden dat speciaal het ijswater velen niet enthousiast heeft weten te maken voor Vollstead en de prohibition, hetgeen trouwens naar de ervaring leerde van vele Amerikanen erveneens gezegd kan worden!

Wat verder de aandacht trok was de belangstelling van de pers voor onze verrichtingen. Zoowel in New-York als in Philadelphia en andere plaatsen die wij bezochten, waren de interviews niet van de lucht en vele malen hebben onze internationale aangezichten — voorzien van de meest sensationele op- en onderschriften — de Amerikanen bij het opnemen hunner couranten, vriendelijk toegelachen.

De vele onderwijsinrichtingen die wij bezocht hebben kunnen moeilijk een indruk geven van het *gehalte* van het onderwijs dat er verstrekt wordt, wel staat vast dat de meesten, wat hulpmiddelen betreft, zóódanig zijn toegerust, dat het daar niet aan kan liggen wanneer het onderwijs te kort zou schieten.

Voor zoover er onder zijn die verouderd mogen heeten, is men reeds bezig met vernieuwing of met plannen daartoe. Vooral de „Rockefellerfoundation” die met onbepaalde geldmiddelen hulp kan verleen en heel veel heeft gedaan om de bedenkelijke onderwijsinrichtingen uit te roeien, maakt het mogelijk de kwaliteit van het onderwijs tot groote hoogte op te voeren.

Aanvaardt men het beginsel van de afzonderlijke tandheelkundige school, dan heeft men daarginds een stadium bereikt, waar vrijwel alle landen van Europa — Holland allerminst uitgezonderd — een belangrijk stuk bij ten achter blijven!

Deze opmerking geldt uit den aard der zaak voor de *organi-*

satie, hoe in de verschillende instituten de *uitwerking* geschiedt vermag de bezoeker natuurlijk niet te beoordeelen.

Wat ten slotte de tandheelkundige vreemdeling het minst begrijpt is de wijze waarop onze Amerikaansche collega practiceert en hoe hij praktijk krijgt. De ondergeteekende heeft een aantal praktijken bezocht, zoowel in New-York als in Philadelphia, Chicago, Pittsburgh en Detroit en in de meeste gevallen was de ruimte, beschikbaar voor de *geheele office*, zoo groot als ten onzent die van een groote operatiekamer! Het is ongehoofdelijk hoe men van deze ruimte weet te profiteeren om er desnietteenstaande van alles en nog wat in te kunnen herbergen, al zijn dan ook de operatiekamers niet grooter dan de serre van een Hollandsche burgerwoning!

Wanneer men verder bedenkt dat bijv. in Chicago in één gebouw *honderd en vijftig* tandartsen gehuisvest zijn, terwijl in een stulp aan de overzijde *drie honderdvijftig* collega's hun beroep uitoefenen, (die tusschen haakjes voor hunne beperkte ruimte, die per vierkante inch berekend wordt, heel wat meer moeten betalen dan wij voor het fraaiste praktijkhuis) dan zal men begrijpen dat zich hier verhoudingen ontwikkeld hebben die in een zoo kort tijdsbestek voor Europeesche hersenen niet te ontwarren zijn!

Men zou heel wat langer in het land van den dollar moeten vertoeven om deze dingen te kunnen doorgronden, maar juist die dollar maakt dat heel moeilijk voor menschen die slechts over franken, marken of guldens, ja zelfs over ponden te beschikken hebben.

Wij willen dit overzicht niet eindigen zonder nog eens gewezen te hebben op de groote mate van hartelijkheid door onze overzeesche collega's zonder uitzondering aan de gasten betoond.

De Amerikaansche tandheelkundige pers heeft er hare lezers op gewezen dat het de plicht was van ieder afzonderlijk om de confrères van andere landen zooveel mogelijk ter wille en behulpzaam te zijn, en die lezers hebben dat consigne gevolgd op een wijze die boven allen lof verheven is.

Schrijver dezès, die in den loop der jaren vele landen van de oude wereld heeft bezocht, heeft over de gastvrijheid daar verleend, nimmer te klagen gehad — integendeel —, ook wij Hollanders zijn van meening dat wij als natie daarin niet te kortd schieten, wij allen kunne echter in dit opzicht in Amerika ter schole gaan en de waarde erkennen van de wetten van het gastrecht, die in onze landen in den loop der jaren ten onrechte minder streng worden nageleefd dan volgens de overlevering vroeger het geval moet zijn geweest!

CH. F. L. NORD.

DE TENTOONSTELLING.

Onder het vele interessante en wetenswaardige, dat het 7e Internationale Tandheelkundig Congres te Philadelphia ons bood, was hetgeen er tentoongesteld werd zeker niet het minste. Het groote voordeel hierbij was natuurlijk dat men op zijn gemak alles in oogenschouw kon nemen, dat men naar believen zijn tijd kon kiezen en bij een zekere „stand” zoo lang en zoo dikwijls kon komen kijken als men wilde. Ook vond men er altijd wel iemand die bereid was met nadere toelichting of uitlegging van dienst te zijn.

Al het tentoongestelde was ondergebracht in één groote zaal van het Commercial Museum, en zóó overzichtelijk gearrangeerd dat men er zich al heel spoedig thuis gevoelde en niet de minste moeite had een bepaalde plek terug te vinden.

't Was in hoofdzaak in drie afdeelingen gesplitst:

- 1°. die waar ondergebracht waren de wetenschappelijke en de historische inzendingen en die der regeeringen van verschillende landen,
- 2°. die welke betrekking had op mond-hygiëne en op de bevordering der volksgezondheid en
- 3°. de zeer uitgebreide afdeeling der fabrikanten van alles wat in de tandheelkundige praktijk wordt of kan worden gebruikt.

Het bezoek aan dit alles was voortdurend zeer groot, van de opening der tentoonstelling tot de sluiting krioelde er al die dagen een groote menschenmassa, toch kon men nergens van gedrang spreken en had iedereen met een beetje geduld, volop gelegenheid zijn weet- of nieuwsgierigheid betreffende 't een of ander onderdeel te bevredigen.

Eigenlijke regeerings-inzendingen waren er slechts twee, die van de United States of America en die van Duitschland.

Zij gaven voornamelijk te zien wat in die landen gedaan wordt op tandheelkundig gebied van regeeringswege, voor Duitschland vooral zaken het onderwijs betreffende en die der school-tandverzorging. Amerika gaf een prachtig beeld van de groote

plaats die de tandheelkundige verzorging in leger en vloot daar inneemt.

Een getrouwe reproductie van een operatiekamer aan boord der oorlogsschepen met een keurige installatie, zeer compact maar geheel volledig met de meest moderne benodigdheden (waaronder natuurlijk een Röntgenapparaat) en een dito dito zooals men ze in de militaire hospitalen aantreft, deed ons ietwat wrang glimlachen bij de gedachte hoe onze Hollandsche collega's, belast met de behandeling der militairen, zich moeten behelpen. Een groot aantal photo's, modellen, platen en kaarten vertoonden de resultaten die de militair tandheelkundige dienst heeft bereikt zoowel in de oorlogsjaren als daarna en legden een schitterend getuigenis af van de uitstekende organisatie in den dienst en van de wijze waarop in Amerika gezorgd wordt voor de gezondheid en 't welzijn van Janmaat en Soldaat.

De wetenschappelijke tentoonstelling was buitengewoon interessant. Eén onderafdeeling hiervan liet ons zien wat in Amerika op het terrein van wetenschappelijk onderzoek door verschillende Universiteiten, Hospitalen en andere Instituten wordt verricht, hiertoe financiëel gesteund of in staat gesteld door een speciale commissie (Research Commission) van de American Dental Association.

Het betrof onderzoekingen op het gebied van wortelkanaalbehandelingen, van peri-apicale infecties en de invloed op andere lichaamsdeelen, van micro-organismen der mondholte, van de chemische en physische eigenschappen van verschillende vulmingsmaterialen, van de invloed van voedsel op de tandvorming en op het ontstaan van cariës enz. enz. Er wordt wel hard gewerkt daargids, ook op wetenschappelijk gebied.

Een schitterende collectie wasmodellen, ingezonden door de Mayo Clinic, vertoonde de achtereenvolgende stadia der meest voorkomende chirurgische operaties welke voor den tandarts van belang zijn. Een apex-resectie, het chirurgisch verwijderen van een geïmpacteerde derde molaar, het wegnemen van een cyste enz. enz. Stap voor stap lieten de modellen ons de loop der geheele operatie zien. 't Was bijzonder instructief.

Vele „Colleges" hadden voorwerpen ter expositie afgestaan, die 't zij van wetenschappelijk, 't zij van historisch belang waren of die een bijzondere waarde hadden bij het onderwijs.

Ook uit andere landen waren hier prachtige inzendingen te bewonderen. Zoo had Gottlieb uit Weenen een opvallend duidelijke collectie microphotographiën van zijn onderzoekingen inzake pyorrhoe alveolaris (om het maar bij zijn ouderwetschen naam te noemen).

Prof. Gilmour uit Liverpool vertoonde een eenige verzameling oude instrumenten, kunstgebitten en tanden, Prof. Guerini uit Napels een historische collectie van tandheelkundige instrumenten en materialen uit de alleroudste tijden der Etrusciërs en Babyloniërs en van de allereerste porseleinen tanden gemaakt door zijn landgenoot Fonzi. Van dezen laatsten weldoener der menschheid stond er een groote bronzen buste, evenals van andere beroemde mannen in ons vak als Fauchard, Miller, G. V. Black e.a. De geheele historische afdeeling was trouwens uiterst belangwekkend. Jammer dat onze Haagsche collega Bisseling zijn platen-collectie niet had ingezonden. Ze zou een zeer goed figuur hebben gemaakt.

De afdeeling mond-hygiëne, die ook bevatte alles wat er van tandheelkundige zijde gedaan wordt om den algemeenen gezondheidstoestand van het groote publiek te verbeteren, liet ons veel leerzaams zien en gaf ons ampel stof tot nadenken en tot vergelijken.

De wijze waarop de „dental hygiënists” haar zegenrijken arbeid verrichten, de pakkende en suggestieve manier om het mensdome te doordringen van de waarde eener goede mondverzorging, de prachtige resultaten die in verschillende plaatsen zijn verkregen, het organisatie-talent, de opofferings-gezindheid en vooral het enthousiasme voor de goede zaak van zooveel onzer overzeesche collega's, ze dwongen wel diep respect af.

De hooge plaats die de tandheelkunde inneemt in den tijd tegen ziekten en ongemakken, de groote waardeering die ons vak en zijn beoefenaren geniet bij het Amerikaansche volk, telkens en telkens weer ziet men er de voorbeelden en de bewijzen van.

Doch dit alles kan niet vanzelf ontstaan, daarvoor was noodig een nimmer-verflauwende, altijd werkzame propaganda door collega's bezielde met 't heilig vuur der geestdrift, ja, maar vooral met geloof en vertrouwen in 't geen zij verkonden. Wanneer wij hooren van de ontzagelijke bedragen die door multi-millioenairs beschikbaar zijn gesteld voor tandheelkundige inrichtingen, voor de Northwestern Dental School in Chicago, het Forsyth-Institute in Boston, het Rochester Dispensary en andere, dan zijn wij zoo licht geneigd te zeggen dat Amerika nu eenmaal het land is van zulke rijkaards, maar wij vergeten wel eens dat het toch alleen het enthousiasme en het geloof van onze collega's in hun vak en de beteekenis ervan voor de lijdende menschheid is geweest, die hebben weten te bewerken dat die millioenairs zulke bedragen ter hunner beschikking stelden.

De 3e afdeeling, die der fabrikanten van tandheelkundige be-

noodigheden, apparaten, instrumenten, materialen enz., ze besloeg wel het grootste deel van de reusachtige zaal en als altijd was hier veel te zien en te hooren en was de belangstelling dan ook bijzonder groot.

't Is onmogelijk in kort bestek weer te geven wat hier werd vertoond en gedemonstreerd. Allerlei aardige nieuwigheden, ingenieus uitgedachte apparaatjes, praktische instrumenten en geperfectioneerde toestellen die ons bij onzen dagelijkschen arbeid in de operatiekamer of het laboratorium moeten helpen kon men op z'n gemak bekijken of laten uitleggen. En behalve met stapels drukwerk en zakken vol „monsters” gingen ook de meeste onzer Hollandsche congresgangers niet heen, zonder eenige waardevolle dingen voor de praktijk te hebben meegenomen of besteld. 't Was te verleidelijk.

De algemeene indruk van de tentoonstelling was wel zeer gunstig. Zeker, voor een werkelijk *internationaal* congres lag ook hier het *Amerikaansche* cachet er veel te sterk op, dat kon moeilijk anders, maar waar Amerika nu eenmaal op tandheelkundig gebied nog altijd het land is dat het meest heeft gegeven en het meest presteert, daar zal er wel niemand onder de duizenden en duizenden bezoekers zijn geweest, die er niet wat heeft gezien en geleerd, waarmee hij is teruggekeerd naar zijn praktijk: a better and a wiser man.

VAN HASSELT.

HET ONDERRICHT IN DE CONSERVEERENDE TAND- HEELKUNDE AAN DE THOMAS W. EVANS MUSEUM AND DENTAL INSTITUTE, SCHOOL OF DENTISTRY UNIVERSITY OF PENNSYLVANIA

Het ligt in mijne bedoeling, eene beknopte beschrijving te geven van het onderricht in de conserveerende tandheelk. aan de hoogste klasse van de Dental School der University of Penna.

Genoemd onderricht wordt gegeven in twee klinieken n.m. de eigenlijke „Operative Clinic” en de „Inlay Clinic.”

In de „Operative Clinic” worden de studenten in de gelegenheid gesteld zich te oefenen in het leggen van goud (cohesief)-, amalgaam- en silicaatvullingen, tevens in het behandelen der wortelkanalen, ziekten der tandkassen en omgevende weefsels.

In de „Inlay Clinic”, die geheel van de „Operative Clinic” gescheiden is, werken slechts de studenten, die porceleinen- of gouden inlegvullingen wenschen te maken; de dikwijls voorafgaande behandeling der pulpa en wortelkanalen is dan reeds geschied in de „Operative Clinic”.

Laatstgenoemde zaal is zeer groot en biedt gelegenheid aan pl.m. 140 studenten, die tegelijk hunne werkzaamheden verrichten. Zij is verdeeld in 6 Secties, waarvan de laatste sectie alleen voor wortelkanaalbehandeling bestemd is.

Elke student heeft de voor hem aangewezen stoel (die genummerd is) en daarbij behorende brackettable en spittoon, zoodat er nooit „jacht” naar stoelen plaats heeft.

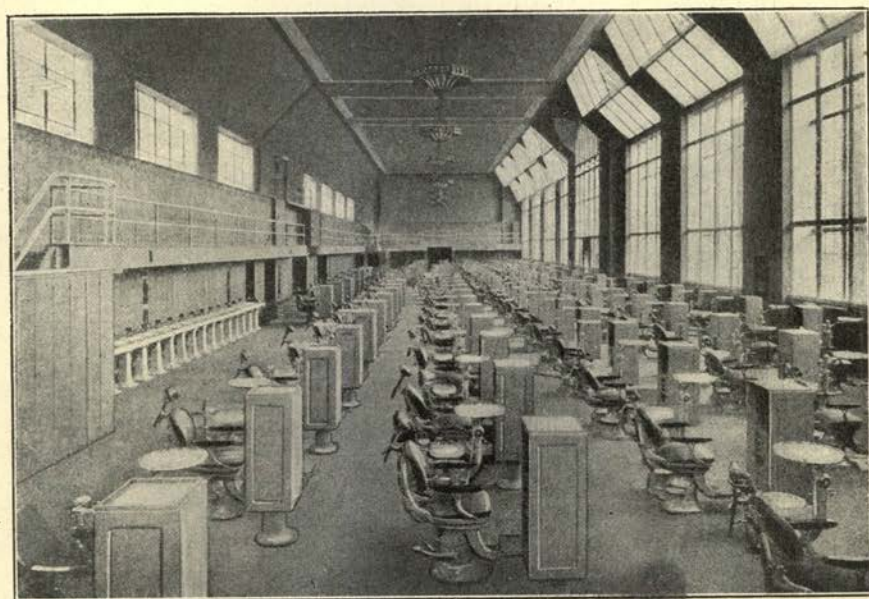
Langs de wanden der zaal bevinden zich ijzeren kastjes waarin het Instrumentenkistje en de boormachine. De stoelen zijn verder uitgerust met, zooals reeds gezegd, een spittoon met spekselpomp, electriciteit-, gas- en geperste luchtleidingen. Bovendien vindt men er een electrisch contact, waaraan de student desgewenscht een S.S.W. electrische boormachine kan bevestigen, dewelke hij echter zelf bevestigen moet.

Dit voor zoover betreft de installatie.

Evenals bij ons begint de student bij elke nieuwe patiënt, die hij onder behandeling krijgt met de reiniging der mond en de verwijdering van het eventueele tandsteen.

Elke patiënt heeft een kaart waarop de status praesens wordt aangegeven en het werk door den Instructor wordt afgeteekend.

Zowel caviteitspreparatie als het leggen der vulling geschiedt

onder rubberdam, voorzoover dit maar eenigszins mogelijk is. De caviteiten worden verdeeld in 5 klassen (Black) n.m.

Klasse 1. Hieronder vallen de occlusale caviteiten van molaren en premolaren.

Klasse 2. De caviteiten, die gevonden worden op de proximale gedeelten van molaren en premolaren.

Klasse 3. De caviteiten op de proximale zijden der incisiven en cuspidaten, mits deze de incisale hoek niet omvatten.

Klasse 4. De caviteiten welke de incisale hoek wél omvatten.

Klasse 5. De gingivale caviteiten van alle elementen.

Op een lijst welke door het Instituut aan den student verstrekt

wordt, staat aangegeven welke glazuurmessen, excavatoren, boren, enz. noodig zijn ter preparatie van caviteiten dier verschillende klassen. Tevens is aangegeven de volgorde waarin de verschillende bewerkingen dienen te geschieden.

Hieronder een voorbeeld van de preparatie eener klasse I caviteit van middelmatige grootte.

Cavity	Outline forming	Removal of Decay	Resistance form	Retention form	Convenience form	Finishing Cavity Margins
Class I (medium)	Round burs 1-2	Spoonshaped Excavators	Inv. Cone 35-36	Same as Resistance form		Str. Chisel 15 Binangle 15-8-6 Hoe 12-5-6 Hoe 10-4-12 Hard Bits 13-19
	Inv. Cone 35-36	D. P. 11-12-17-18	Hoe 10-4-12			
	Str. Chisel 15					
	Binang. Chisel 15-8-6					
	Hoe 12-5-12					
	Hoe 12-5-6					

Heeft een student nu een dergelijke caviteit te prepareeren dan is hem niet veroorloofd andere (uitgezonderd natuurlijk instrumenten als mondspiegels, sonden enz.) instrumenten op zijn brackettable te hebben als welke de lijst aangeeft. Dit is zeer geriefelijk, zoowel voor den student als voor den controleerenden instructor. Verondersteld wordt echter, dat na eenigen tijd het gebruik van dit lijstje overbodig wordt en de student de instrumenten met formule en al uit het hoofd kent. Dit is natuurlijk voor de vreemde studenten, die zoo maar het vierde jaar binnenvallen, nogal lastig, terwijl de Amerikaansche jongelui vrijwel vanaf den eersten dag van hunne toetreding tot de Dental School hierin getraind worden.

Indien eenigszins mogelijk worden de caviteiten met cohesiefgoud gevuld, hetgeen natuurlijk in Klasse 2 en 3 caviteiten de noodige moeilijkheden oplevert in verband met de op te bouwen contour.

Bij het vullen wordt gebruik gemaakt van de automatische hamer, alhoewel het gebruik van een boormachinehamer wel toegestaan wordt. Is het echter niet mogelijk een goudvulling te maken dan wordt

een amalgaamvulling (silicaatvulling) gelegd of desgewenscht een goud- of porcelein-Inlay en moet men dus in het laatste geval met z'n patiënt naar de „Inlay Clinic” verhuizen. De goud-inlays worden gegoten van 24 Krt. goud, de porceleinvulling gebakken van „High Fusing Porcelain”. Ter vervaardiging van laatstgenoemde vulling staan er elektrische porceleinovens ter beschikking van de studenten.

Is een vulling afgewerkt dan moet deze worden afgeteekend door den instructor, welke tegelijkertijd er een aantal punten voor geeft naar mate der hoedanigheid en den tijd die eraan besteed is.

Gedurende het geheele jaar moet elke student voor hij toegelaten wordt tot het afleggen van het examen voor D.D.S. een vast aantal punten voor elk soort van vulling of behandeling behaald hebben. Het vereischte aantal punten voor cohesieve goudvullingen is verreweg het hoogste.

Als reeds in het begin gezegd, worden de wortelkanaalbehandelingen in het daarvoor aangewezen zaalgedeelte verricht. Elke pulpabehandeling wordt voorafgegaan door een X foto. Na het verwijderen der pulpa en het reinigen der kanalen worden hierin „Diagnostic Wires” aangebracht en wederom een foto genomen; de metaaldradjes maken dan het verloop dier kanalen duidelijk zichtbaar. Ten slotte de kanaalvulling en wordt de laatste foto genomen ter controle hiervan. Onnoodig te zeggen dat dit alles onder zeer streng toezicht geschiedt van den „Rootcanal-Instructor”. Tevens moet de student in geval van gangraen een „smear” en een bouilloncultuur maken van de kanalen vóór tot het vullen hiervan over te gaan.

Tenslotte nog iets over het conserveerende gedeelte der „Preventive Dentistry”; ook hieraan is gedacht.

De studenten zijn in een aantal groepen, elk van ongeveer 6 verdeeld. Iedere morgen is er nu een groep werkzaam in de „Children's Clinic” waar de preventive Dentistry onderwezen wordt. (Elke groep werkt slechts één ochtend per maand en helpt dan uitsluitend kinderen van ongeveer 3 tot 7 jaar).

Ook het aanwezig zijn in de kliniek is verplichtend. Een kwartier na aanvang der werkzaamheden worden de absenten opgenomen. Is een student niet aanwezig, dan krijgt hij 5 strafpunten (penalties) en mocht zijn patiënt er dan wél zijn, zoodat hij zijn afspraak met deze laatste niet is nagekomen, dan kost hem die onvoorzichtigheid 15 strafpunten. Aan het einde van het studiejaar nu, wordt het aantal punten, dat de student voor zijn werk verkregen heeft, met het aan-

tal strafpunten, die hem gedurende datzelfde jaar mochten zijn gegeven, verminderd.

Het benodigde goud voor de vullingen wordt door de patiënten bekostigd en wordt hen hiervoor een halve dollar per blaadje in rekening gebracht. Medicamenten, cementen en polijstmateriaal worden door het Instituut verstrekt.

De op pagina 851 voorkomende afbeelding van de „Operative Clinic” van de Dental School der U. of P. geeft eenigszins een indruk van de luxueuse en tevens praktische inrichting van deze kliniek.

W. M. A. VINK.